

2 Perusopetus yleissivistuksen perustana

Koulumme arvot ovat:

Terve itsetunto

Empatia

Elämää varten

Terve itsetunto

Seutulan koulussa opetuksen perustana on tukea oppilaan itsetunnon kehitystä niin, että hän löytää omat vahvuutensa ja tiedostaa myös kehittymistarpeensa. Oppilas suhtautuu myönteisesti koulunkäyntiin sekä uskaltaa osallistua koulun toimintaan ja kehittämiseen. Hän näkee itsensä tärkeänä osana kouluyhteisöämme. Siirtyessään yläkouluun hän osaa jo arvioida omia taitojaan sekä luottaa niihin niin, että siirtyminen yläkouluun ei pelota.

Empatia

Seutulan koulussa opetamme oppilasta toimimaan yhdessä muiden kanssa. Hän opettelee neuvottelemisen ja sovittelun kautta näkemään asioita myös muista kuin omasta näkökulmastaan. Opetamme häntä luottamaan toisiin ja toimimaan toisia kannustaen.

Elämää varten

Opetuksen punaisena lankana ovat ne taidot, joita ihminen tarvitsee arki- ja työelämässä. Opetuksessa pyrimme vastaamaan yhteiskunnan muuttuviin haasteisiin ja keskittymään olennaiseen. Eri oppiaineita opettaessa ei keskitytä yksittäisiin asiasisältöihin, vaan tiedonhankintamenetelmiin, eri oppiaineiden ominaisuuksien ymmärtämiseen sekä oppilaan omien kiinnostuksen kohteiden ja vahvuuksien löytämiseen.

Keskustelemme jatkuvasti arvoperustan ja oppimiskäsityksen sisällöistä ja pohdimme, mitä ne tarkoittavat koulutyössä. Yhteiskuntamme kehittyessä myös arvojen sisältö voi muuttua muotoaan. Arviointi on enemmän arvojen sisältöjen pohdintaa ja yhteiskunnan kehityksessä mukana pysymistä kuin mittarien seuraamista.

Opettajat arvioivat yhdessä arvojen toteutumista myös lukuvuosiarvioinnin yhteydessä. Lisäksi seuraamme niiden toteutumista yksilö- ja luokkatasolla vuosittaisissa kehityskeskusteluissa.

3 Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Perusopetuksen tavoitteiden ja laaja-alaisen osaamisen painotukset Seutulan koulussa:

L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen:

Oppilas ymmärtää, että on erilaisia tapoja oppia asioita ja opettelee tunnistamaan itselleen luontaisia oppimistaitoja.

L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu:

Oppilas opettelee tulemaan toimeen muiden kanssa ja ratkaisemaan erimielisyydet keskustelemalla.

L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot:

Opetamme oppilaita arvostamaan itseään ja huolehtimaan omasta hyvinvoinnistaan. Pidämme tärkeänä mielen hyvinvoinnin taitojen opettamista.

L4 Monilukutaito:

Oppilas opettelee lukemaan erilaisia viestejä ja ymmärtää vastuunsa viestin tuottajana.

L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen:

Huomioimme TVT:n mahdollisuudet oppimisessa ja opetamme kaikille oppilaille perustaidot.

L6 Työelämätaidot ja yrittäjäyys:

Oppilas näkee oman toimintansa vaikutuksen koulunkäynnissään. Koulussa kannustamme oppilasta oma-aloitteisuuteen, ahkeruuteen, pitkäjänteisyyteen ja vastuun kantamiseen.

L7 Osallistuminen ja vaikuttaminen:

Koulussa on vahva oppilaskunnan hallitus, jolla on selkeät rakenteet. Sen puitteissa oppilaat oppivat demokraattisen yhteiskunnan toimintamalleja. Luokissa tarjoamme oppilaille erilaisia mahdollisuuksia vaikuttaa omaan kouluarkeensa.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumista seuraamme jatkuvan arvioinnin periaattein.

Opettaja voi hyödyntää kaikkia olemassa olevia arvioinnin tapoja. Ks. luku 6, Oppimisen arviointi.

4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

Seutulan koulun toimintakulttuuria kuvaa yhteinen visio opettamisesta, jossa oppilas on kaiken keskiössä. Jokainen oppilas on arvokas ja tärkeä. Koulumme oppilaat ovat *meidän kaikkien yhteisiä oppilaita*.

Luomme näkemyksiä opetuksesta ja koulun kehittämisestä yhteisissä keskusteluissa. Opettajat seuraavat yhteiskunnallista ja kasvatustieteellistä keskustelua ja peilaavat työtänsä esim. sosiaalisessa mediassa heränneisiin teemoihin. Opettajat jakavat arjen onnistumiset ja haasteet keskenään. Opettajat oppivat omasta työstään jatkuvasti peilaamalla omaa toimintaansa opettajainhuoneessa, joka on avoin kaikenlaiselle keskustelulle. Työyhteisön vankkumaton tuki on pohja omassa työssä kehittymiselle ja työhyvinvoinnille.

Yhteinen visio muokkautuu yhdessä oppilaiden kanssa. Opettajat pyrkivät aidosti kuuntelemaan oppilaita, oppimaan heiltä ja ottamaan heidät mukaan päätöksentekoon. Koulussa on vahva oppilaskunnan hallitus, jonka vastuuta koulun kehittämisessä ja osallistumista koulun toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen pidetään keskeisenä. Koulun rakenteissa oppilaskunnan hallituksen toiminnalle on varattu oma aika ja paikka.

Koulussa näemme yhteistyön ja yhdessä tekemisen itseisarvona. Suunnittelemme ja toteutamme opetusta yhdessä esimerkiksi samanaikaisopetuksen ja palkkiopetuksen puitteissa. Opettajat tekevät yhteistyötä yli luokka- ja oppiainerajojen, esimerkiksi pienten (1.-3. luokat) ja isojen (4.-6. luokat) tiimeissä. Luokkarajoja ylitämme säännöllisesti myös kummioppilastoiminnassa. Yhteistyölle olemme luoneet niitä edistävät, toimivat rakenteet. Yhteistyössä korostuvat monialaiset oppimiskokonaisuudet ja oppilaiden omat valinnanmahdollisuudet. Opettajat ovat myös valmiita spontaaniin yhteistyöhön ja joustaviin järjestelyihin. Opettajakunta on sitoutunut koko koulun yhteiseen hyvään eikä oma luokka ole ainoa toimintaympäristö. Lukuvuosisuunnitelmassa täsmennämme vuosittain monialaiset toimintatavat ja niihin liittyvät työnjaot.

Koulu ei ole ainoa oppimisympäristö. Näemme tärkeäksi oppilaiden toimintaympäristön laajentamisen sekä erilaisiin ihmisiin ja kohteisiin tutustumisen esimerkiksi retkeilemällä. Arvostamme yhteistyötä eri tahojen kanssa. Yhteistyö vanhempien kanssa on olennainen osa koulun toimintaa ja järjestämme yhteistä toimintaa vanhempainyhdistyksen kanssa.

Koulussamme jaettu johtajuus näkyy vastuunjaossa. Vastuu koulun toiminnasta kuuluu koko henkilökunnalle. Tiedostamme opettajien eri osaamisalueet ja opettajat ottavat vastuuta niiden puitteissa. Opettajat arvostavat toistensa taitoja ja yhden onnistuminen nähdään yhteisenä onnistumisena. Koulun toiminnassa korostuu *meidän koulu* –ajattelutapa. Onnistumiset niin työhyvinvoinnin kuin opetuksen puitteissa ovat yhteisen toiminnan tuloksia, joissa jokainen työyhteisön jäsen tuntee olevansa tärkeä ja arvokas.

Opettajat arvioivat yhdessä toimintakulttuuria lukuvuosiarvioinnin yhteydessä. Lisäksi seuraamme sen toteutumista yksilö- ja luokkatasolla vuosittaisissa kehityskeskusteluissa.

5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

”Meillä kukaan ei huku massaan” on Seutulankoulun tunnuslause. Kouluyhteisömme on melko pieni. Turvallisuuden tunne nousee siitä, että kaikki, niin lapset kuin aikuisetkin, ovat toisilleen tuttuja. Kaikki aikuiset ovat kaikkia oppilaita varten – ”ei minun vaan meidän oppilaita”. Yhteinen tavoitteemme on, että oppilas uskaltaa lähestyä ketä tahansa aikuista asioidensa kanssa. Aikuiset

tulevat oppilaille tutuiksi mm. välituntivalvonnoissa, joissa opettajat aktiivisen valvonnan lisäksi kohtaavat oppilaita keskustellen ja tilanteen salliessa välituntitoimintoihin osallistuen.

Oppilaat saavat osallistua yhteisten sääntöjen luomiseen mahdollisuuksien mukaan. Itse osallistuen he myös sitoutuvat sääntöjen noudattamiseen. Otamme mielellämme vastaan oppilaiden omia ehdotuksia esimerkiksi välituntitoiminnoista ja ne mahdollistavista säännöistä. Suhtaudumme myönteisesti aktiivisen välituntitoiminnan järjestämiseen. Yhdessä toimien oppilaat tutustuvat toisiinsa ja kiusaamisen todennäköisyys pienenee. Pyrkimyksemme on, ettei mitään kielletä kieltämisen takia, vaan kielloille löytyy selkeä perustelu, jonka myös oppilaat ymmärtävät. Opettajat neuvottelevat yhteisistä säännöistä ja noudattavat yhteistä linjaa. Perehdytämme uudet opettajat koulun toimintakulttuuriin esimerkiksi tutoropettajan opastuksella.

Kannustamme oppilaita aina rehellisyyteen ja vastuunkantamiseen omista teoistaan. Mahdollisten riitojen, kiusaamisen ja ongelmien selvittämisen yhteydessä edellä mainitut korostuvat. Rehellisesti ja avoimesti keskustellen oppilaat oppivat myös selvittämään pieniä erimielisyyksiä keskenään. Rankaisemista tärkeämpänä pidämme oman toiminnan seuraamusten ymmärtämistä ja vastuunkantamista.

Oman toiminnan seuraamusten ymmärtämisen näemme lähtökohtana yhteiskunnalliselle valveutumiselle, jossa oppilas oppii näkemään oman paikkansa osana sosiaalista, taloudellista ja luonnonympäristöä.

5.2 Yhteistyö

5.2.1 Oppilaiden osallisuus

Oppilaiden osallistumisen koulun arjen pyörittämiseen suunnittelusta arviointiin, näemme tärkeänä arvona. Kannustamme oppilaita esittämään omia ajatuksiaan. Kuuntelemme sekä pyrimme ottamaan niitä huomioon. Pyrimme toteuttamaan myös oppilaiden opetusideat ja toimintaehdotukset. Vaikuttaminen voi lähteä liikkeelle niinkin pienestä kuin omien läksyjen valinnasta.

Oppilaat valitsevat oppilaskunnan hallituksen vaaleilla lukuvuoden alussa. Hallituksen tunti on osa lukujärjestysrakennetta ja sille on viikoittain varattu oma tunti. Hallitusta ohjaa opettaja/t. Hallituksessa on joka luokalta varsinainen ja varajäsen. Varajäsen jatkaa automaattisesti seuraavana vuonna ja vie tietotaitoa eteenpäin.

Hallituksen kokouksen jälkeen oppilasedustaja esittelee hallituksen suunnitelmat ja päätökset luokalle. Lisäksi hän kyselee luokan omia ideoita ja vie niitä hallitukseen pohdittavaksi. Hallitus osallistuu lukuvuoden suunnitteluun käymällä läpi ja kommentoimalla lukuvuosisuunnitelmaa. Hallitus osallistuu koulun järjestyssääntöjen kehittämiseen kommentoimalla niitä. Muissakin koulun yhteisissä asioissa voimme kysyä hallituksen näkemystä.

Hallitus suunnittelee ja järjestää koulussa erilaisia tapahtumia lähes kuukausittain. Suosittuja ovat olleet muun muassa pikkujoulut, ystävänpäivätapahtuma ja Talent-kisa. Erilaiset teemaviikot ovat piristäneet arkea. Hallitus on ohjeistanut vuosittain kunnan Vaikuttajapäivä-tehtävän tekoa ja hallituksen edustaja on osallistunut itse tapahtumaan.

Koko oppilaskunta osallistuu yhteisten asioiden esille ottoon, suunnitteluun ja päätöksentekoon koulun yhteisissä salitapahtumissa esimerkiksi Torstai-parlamentissa. Lisäksi kannustamme heitä tekemään aloitteita opettajakunnalle haluamistaan muutoksista esimerkiksi välituntikäytännöissä tai muissa heitä koskevissa asioissa.

Olemme pitäneet perinteisesti lastentunteja kuukausittain. Kaikki luokat pääsevät vuorollaan suunnittelemaan ja toteuttamaan pitkän tunnin (2x45 min) ohjelman koko koululle. Usein toiminta on ollut pajamaista. Kummioppilaat tukevat 1.- ja 2. luokkien lastentuntien järjestämistä.

Luokat osallistuvat myös esimerkiksi omien retkikassojen kartoittamiseen vuosittain järjestettävissä joulumyyjäisissä. Oppilaat muun muassa askartelevat myytävää luokan pöytään ja osallistuvat muihin myyjäisjärjestelyihin.

5.2.2 Kodin ja koulun yhteistyö

Seutulasta puuttuvat nuorisotilat ja monet muut palvelut. Koulun merkitys kyläyhteisölle ja yhteisöllisyyden muodostumiselle on merkittävä. Koulussa pyrimme vaalimaan seutulalaista positiivista henkeä ”koko kylä kasvattaa”.

Kodin ja koulun yhteistyö perustuu avoimuuteen, kunnioittamiseen ja kasvatuskumppanuuteen. Lähtökohtana yhteistyölle on toiminnan läpinäkyvyys ja hyvä tiedottaminen. Alkusyksystä järjestämme vanhempainillan. Silloin tutustumme toisiimme, viihdymme yhdessä, esittelemme koulun vuosikelloa ja kerromme lukuvuoden tavoitteista. Vanhempainillassa kerromme myös kodin ja koulun yhteistyön muodoista ja periaatteista. Wilma on pääviestintäkanava, mutta myös muut kanavat ovat mahdollisia. Opettajat eivät automaattisesti jaa omaa puhelinnumeroaan huoltajille.

Koulunjohtaja tiedottaa huoltajia koulun tapahtumista ja muista ajankohtaisista asioista kuukausittain Wilmassa ilmestyvässä koulutiedotteessa. Opettajat tiedottavat luokkiaan säännöllisesti ytimekkäissä tiedotteissaan. Ideana on, että huoltajat pysyvät ajan tasalla esimerkiksi seuraavan viikon poikkeusohjelmista ja kuulevat pieniä koulu-uutisia, joista on hyvä jatkaa keskustelua kotona.

Wilma-viestintää varten olemme laatineet koulussamme ”Seutulan koulun ja kodin välisen viestinnän pikaopas opettajien käyttöön” (liite 1). Se sisältää koulun sisäiset viestinnän raamit. Oppaassa kannustamme opettajia viestimään huoltajia arvostavalla lähestymistavalla. Eri tilanteissa ja eri huoltajien kohdalla mietimme, mikä viestintätapa toimii parhaiten.

Kannustamme huoltajia osallistumaan koulun arkeen. Pyrimme vahvistamaan ja kehittämään olemassa olevia rakenteita niin, että huoltajien osallistuminen kouluarkeen helpottuu ja osallistumisen kynnyks madaltuu. Vanhempainyhdistys, vanhempainfoorumi ja luokkatoimikunnat ovat niitä rakenteellisia kanavia, joiden kautta huoltajien näkökulma tulee esille. Niiden puitteissa pystymme järjestämään perinteisiä yhteisöllisiä tapahtumia, kuten esimerkiksi lauantaikoulupäivän, joulumyyjäiset ja kevätnäyttelyn. Myös muihin projektiluonteisiin tapahtumiin ja tempauksiin suhtaudumme myönteisesti (esim. Pelitulet, Meidän tila -hanke).

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Liite 2

5.4 Opetuksen järjestämistapoja

5.4.2 Yhdysluokkaopetus

Koulussamme on usein suosittu isoja luokkia yhdysluokkien sijaan. Isot luokat ovat toimineet, kun olemme soveltaneet erilaisia opetusjärjestelyjä kuten esimerkiksi jakotunteja ja resurssiopettajaa.

5.4.3 Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Suunnittelemme ja toteutamme etäopetusta kouluyhteisön sisällä, koulujen välillä sekä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa tilanteen ja tarpeen mukaisesti.

Etäopetuksella on mahdollista rikastuttaa ja monipuolistaa opetusta esimerkiksi virtuaalivierailijoilla ja –retkillä. Yhteistyö toisten koulujen kanssa on mahdollista myös verkon kautta. Lisäksi etäopetus on keino muodostaa pieniä tai harvinaisten kielten opetusryhmiä. Etäopetusta voimme tarvittaessa hyödyntää oppilaan ollessa sairauden tai muun syyn vuoksi pitkään pois koulusta. Näin yhteys säilyy luokkaan esimerkiksi Skypen välityksellä. Kuvaamme lukuvuosisuunnitelmassa, minkä asioiden opiskelussa hyödynnämme etäyhteyksiä.

5.5 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Erilaiset kulttuuri- ja urheilutapahtumat, opintoretket, kurssit ja työpajat rikastuttavat oppimista. Yhteistyö eri sidosryhmien, kuten esimerkiksi liikunta-, kirjasto- ja nuorisopalveluiden tai Vantaan luontokoulun kanssa tukee oppimista. Yhteistyön kautta on mahdollista laajentaa oppimisympäristöä koulun ulkopuolelle ja ylipäänsä avartaa oppilaiden maailmankuvaa. Koulutyön monipuolistaminen on usein oppilasta motivoivaa ja uudet kokemukset mieleenpainuvia.

5.5.1 Kirjastopalvelut

Seutulan koululla on käynyt kirjastoauto viikoittain. Olemme varanneet kaikille luokille mahdollisuuden käydä kirjastoautolla ja olemme kannustaneet oppilaita käyttämään sen palveluita.

5.5.3 Liikuntapalvelut

Koulu järjestää liikunnallisia teemapäiviä, jotka tukevat koulun yhteisöllisyyttä ja lisäävät koko kouluyhteisön fyysistä aktiivisuutta. Liikunnallisten teemapäivien ja tapahtumien suunnitteluun otamme oppilaat ja huoltajat mukaan.

Teemme myös yhteistyötä liikuntaseurojen ja lajiliittojen kanssa. Ne voivat järjestää lajiesittelytunteja, tapahtumia ja kerhotoimintaa koulupäivän aikana tai sen välittömässä yhteydessä.

5.5.4 Nuorisopalvelut

Teemme yhteistyötä läheisen Kanniston nuorisotilan kanssa kulloinkin sopivien teemojen mukaisesti. Olemme valmiita toimimaan yhteistyössä myös muiden nuorisopalveluiden yksiköiden kanssa.

5.5.6 Vantaan seurakunnat

Vantaan seurakunnat voivat olla koulujen tukena ryhmäytymistoiminnassa, monikulttuurisuustyössä ja päivänavausten sekä juhlapyhiin liittyvien tilaisuuksien järjestämisessä osapuolten sopimalla tavalla. Koulussamme on suhtauduttu myönteisesti seurakunnan tarjoamiin tilaisuuksiin ja tempauksiin.

5.5.8 Koulun kerhotoiminta

Kannustamme oppilaita osallistumaan eri harrastuksiin. Teemme yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa ja jaamme tietoa harrastusmahdollisuuksista esimerkiksi jakamalla esitteitä tai laittamalla tietoa eteenpäin Wilman kautta. Osallistumme eri liikuntaseurojen näytetunteihin. Muutkin tahot ovat tervetulleita esittelemään toimintaansa. Näemme myönteisenä asiana koulun eri sidosryhmien tai ulkopuolisten tahojen näkymisen koulun arjessa.

Olemme tehneet yhteistyötä mm. WAU-kerhon, urheiluseurojen, Luontoliiton ja partiolippukunta Kartanopartion kanssa. Opettajat voivat myös ohjata kerhoja resurssien mukaan.

5.5.9 Aamu- ja Iltapäivätoiminta

Koulussamme ei ole ollut varsinaista aamutoimintaa. Iltapäiväkerhoa on pitänyt MLL:n Seutulan paikallisyhdistys. Seutulassa jopa kolmasluokkalaisilla on ollut mahdollisuus osallistua iltapäiväkerhoon.

5.5.10 Kouluruokailu

Oppilaat osallistuvat ruokailutapahtuman suunnitteluun, toteuttamiseen ja jälkisiivoukseen. Yhteisissä palavereissa oppilasedustajat pääsevät kertomaan lempiruoistaan ja muista ruokailuun liittyvistä toiveistaan.

Lukuvuoden alussa sovimme ruokailuvuorot, joissa huomioimme riittävän ruokailuajan.

Luokanopettaja vastaa luokkansa ruokailun sujuvuudesta. Lähtökohtana on miellyttävä ilmapiiri,

jossa seurustelullekin on tilaa, vaikka arvostamme ruokarauhaa. Ruokalan pyrimme pitämään siistinä ja viihtyisänä. Ohjaamme oppilaita siivoamaan jälkeensä ja kunnioittamaan ruokailuhetkeä. Kannustamme oppilaita maistamaan kaikkia ruokia. Ohjaamme oppilaita ottamaan ruokaa sen verran kuin sitä syövät. Emme kuitenkaan pakota ketään syömään. Jos oppilaalle ei maistu ruoka, niin kehotamme häntä ottamaan lisukkeita, esimerkiksi näkkileipää, ettei nälkä pilaa päivää.

Kuudesluokkalaiset saavat toimia ruokailussa emännän avustajina. He neuvovat oppilaita ruoan ottamisessa, huolehtivat astiapalautuksesta sekä astioiden tiskaamisesta. Tällä tavoin oppilaat tutustuvat työelämään, ymmärtävät paremmin koko ruokailuprosessin ja oppivat kunnioittamaan sitä. Oppilaat sitoutuvat myös paremmin hoitamaan oman osuutensa kouluruokailussa. Tavoitteena on saada oppilaille kokemuksia siitä, että hän on tarpeellinen ja tärkeä osa yhteisöä.

5.5.11 Koulumatkat ja koulukuljetukset

Monilla koulumme oppilailla on pitkä koulumatka. Koulumatkoja kuljetaan mm. busseilla, takseilla, polkupyörillä ja kävellen. Kaikilla koulumatkoilla ei ole kevyen liikenteen väylää. Huomioimme tämän koulumme liikennekasvatuksessa. Taksikuljetettavien oppilaiden valvonnoista vastaa aamuisin välituntivalvoja ja iltapäivisin koulunkäyntiavustaja tai muu aikuinen.

Koulumatkat ovat alttiita erilaisille sattumuksille, kuten esimerkiksi tavaroiden katoamisille ja oppilaiden välisille riidoille. Jos tieto ikävistä tapahtumista kantautuu kouluun, niin ilmoitamme niistä koteihin ja tarvittaessa tuemme huoltajia asian selvittämisessä.

6 Oppimisen arviointi

OPS arviointikulttuuri koulussamme

Koulumme arvot ovat terve itsetunto, empatia ja elämää varten. Nämä ovat myös arvioinnin lähtökohtana.

- Vahvistamme "tervettä itsetuntoa" jatkuvalla palautteella, joka on kannustavaa ja rehellistä. Tätä kautta oppilas oppii tuntemaan omia vahvuuksiaan ja haasteitaan. Päivittäisissä kasvatus- ja opetuskeskusteluissa opetamme oppilaita näkemään oman toimintansa ja sen seuraukset niin oppitunneilla kuin vapaahetkissä. Tätä kautta oppilas oppii arvioimaan omaa toimintaansa, joka luo pohjaa erilaisille itsearviointimenetelmille.
- "Empatiataitoja" kehittämme niin, että oppilaat arvostavat erilaisia oppilaita, oppimistapoja ja tavoitteita. Näemme erilaisuuden rikkautena, joka tekee meistä toimivan yhteisön. Arviointi ei ole paremmuusjärjestykseen asettamista, vaan omien taitojen kehittymisen seuranta. Harjoitteleminen antamaan toisillemme palautetta kannustavasti sekä vastaanottamaan sitä.

- "Elämää varten" muistuttaa meitä siitä, että arvioinnilla pitää olla merkitystä tulevaisuutta ajatellen. Se ohjaa meitä löytämään vahvuutemme ja toisaalta kertoo, mitä pitää vielä opetella. Opetusta ja arviointia suunnitellessamme kiinnitämme huomiota niihin tavoitteisiin, jotka koulutyölle on asetettu. Meidän on esimerkiksi tarkkaan mietittävä, pidämmekö kokeita, minkälaisia kokeita pidämme ja mitä niissä kysymme.

Arviointitilanne on oppimistilanne. Arviointitilanne voi olla myönteinen kokemus tai toisaalta tapahtuma, jossa opimme toimimaan erilaisissa, epämukavissakin, tilanteissa. Pääosassa kouluarvioinnissa on jatkuva arviointi. Oppilaiden kouluarvosana ei perustu vain kokeisiin tai esitelmiin vaan niin sanottuun jatkuvaan näyttöön. Tällä tarkoitamme kaikkia tilanteita, joissa oppilas voi näyttää osaamistaan esim. opetuskeskustelu, tuntityöskentely tai oma aktiivisuus oppiaineeseen liittyen. Sisältöosaamisen lisäksi painotamme arvioinnissa oppilaiden erilaisia osallistumistapoja, itsenäistä ajattelua ja oma-aloitteisuutta koulutyössä.

Koulutyössä näkyvä itsearviointi on pääasiassa vuorovaikutusta oppilaiden välillä ja oppilaan ja aikuisen välillä. Se voi olla yksinkertaisimmillaan oppilaan kommentointia osaamisestaan ("Jee mä osasin!", "Ope mä en ymmärrä"). Toisaalta se voi olla esimerkiksi peukuttamista, janalle asettumista, valitsemista, kirjallista tai visuaalista tuotosta. Tärkeintä on, että oppilas itse oppii omassa mielessään arvioimaan omaa toimintaansa.

Koulussamme suhtaudumme ennakkoluulottomasti erilaisiin arviointitapoihin. Ideat voivat tulla yhtä hyvin opettajilta, oppilailta, vanhemmilta tai vaikkapa sosiaalisesta mediasta. Pidämme kiinni hyviksi todetuista menetelmistä, mutta kokeilemme uusia rohkeasti. Teemme arvioinnin näkyväksi oppilaille keskustelemalla siitä jatkuvasti koulun arjessa, jotta tavoitteet pysyvät mielessä ja niiden arviointi on säännöllistä. Lukuvuoden alussa tiedotamme huoltajia tavoitteista ja erilaisista arviointitavoista esim. vanhempainilloissa. Lisäksi opettajat tiedottavat koteja erilaisista arviointimenetelmistä.

Opettajat käyvät keskustelua erilaisista arviointikäytännöistä ja periaatteista. Kehitämme omaa arviointikulttuuriamme yhteiskunnallisen keskustelun ja omien kokemuksiemme perusteella. Keskustelulla pidämme huolta yhdenmukaisesta linjasta koulun ja Vantaan sisällä.

Käyttäytymisen arvioinnin perusteet ovat liitteessä 3.

7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

7.1 Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet

Koulussamme pyrimme vastaamaan oppilaiden erilaisiin tuen tarpeisiin nopeasti ja joustavasti heti huolen herättyä. Teemme yhteistyötä oppilaan huoltajien kanssa (ks liite 1. Viestinnän pikaopas). Koulussamme oppilaita tuetaan tarpeen mukaan riippumatta tuen vaiheesta. Koulumme tukiresurssit on järjestetty niin, että voimme joustavasti muuttaa niitä lukuvuoden aikana tarpeen vaatiessa. Annamme tukea siellä, missä sitä eniten tarvitaan. Opettaja voi käyttää apunaan huolen kaaviota (liite 4).

Nivelvaiheissa teemme yhteistyötä päiväkodin ja yläkoulun kanssa.

7.2 Yleinen tuki

Yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata oppilaan tuen tarpeeseen. Järjestämme sen hänen omassa opetusryhmässään työjärjestykseen kuuluvien oppituntien aikana tai niiden ulkopuolella.

Laadimme yleisen tuen oppilaalle oppimissuunnitelman, mikäli tuen tarve on säännöllistä ja kohdennettua. Teemme sen syksyn arviointikeskustelussa tai muuna sovittuna ajankohtana, jolloin laatimisessa ovat mukana oppilas sekä hänen huoltajansa. Tarvittaessa mukana voi olla myös erityisopettaja. Voimme hyödyntää oppimissuunnitelmaa myöhemmin arvioidessamme tehostetun tuen tarvetta ja valmistellessamme pedagogista arviota.

7.3 Tehostettu tuki

Mikäli oppilas tarvitsee yleistä tukea laajempaa, pitkäaikaisempaa ja suunnitelmallisempaa tukea, tehostamme hänen tukitoimiaan. Tehostetun tuen aloittaminen perustuu oppilaan opettajan/opettajien laatimaan pedagogiseen arvioon, jossa kuvataan oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kokonaistilanne koulun, oppilaan sekä huoltajien näkökulmista. Koulussamme luokanopettaja tekee pedagogisen arvion yhdessä erityisopettajan kanssa tai tätä konsultoiden. Käsittelemme tehostettuun tukeen siirtymisen pedagogiseen arvioon perustuen oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa. Menetellemme samalla tavalla palattaessa tehostetusta tuesta takaisin yleiseen tukeen.

Tehostetun tuen toteuttamiseksi laadimme aina oppimissuunnitelman, jossa kuvaamme oppilaan tarvitseman pedagogisen tuen ja sen järjestämisen. Arvioimme ja tarkistamme suunnitelman tuen tarpeen muuttuessa yhdessä oppilaan ja tämän huoltajien kanssa, kuitenkin vähintään kerran lukuvuodessa. Seutulan koulussa tämä tapahtuu syksyn arviointikeskustelun yhteydessä. Tarvittaessa tarkistamme oppimissuunnitelman myös keväällä.

Elleivät tavanomaiset perusopetuksen tukimuodot riitä, voimme oppimissuunnitelmassa määrittellä opiskelun erityiset painoalueet yhdessä tai useammassa oppiaineessa. Tavoitteena on auttaa oppilasta saavuttamaan opinnoissa etenemisen kannalta keskeiset sisällöt ja samalla vahvistaa oppimaan oppimisen taitoja.

Tehostettua tukea tulee toteuttaa riittävän pitkään, jotta voimme arvioida oppilaalle annettujen tukitoimien vaikuttavuutta. Tuen arvioinnissa otamme kantaa tukimuotojen sopivuuteen ja oppilaan tarvitseman tuen tasoon jatkossa. Oppilas voi siirtyä takaisin yleiseen tukeen, jatkaa tehostetussa tuessa samoilla tai muunnelluilla tukitoimilla, tai siirtyä erityiseen tukeen.

Hyödynnämme tehostetun tuen oppimissuunnitelmaa arvioidessamme erityisen tuen tarvetta ja laatiessamme pedagogista selvitystä.

7.4 Erityinen tuki

Oppilas voi saada erityistä tukea, mikäli hän tarvitsee tehostettua tukea intensiivisempää, pitkäkestoisempaa sekä useita tukimuotoja sisältävää tukea. Vantaalla erityinen tuki järjestetään ensisijaisesti oppilaan lähikoulussa erilaisin joustavin järjestelyin tai erityisryhmässä. Näitä järjestelyjä voivat olla samanaikaisopetus, integraatioryhmät ja osittainen/kokoaikainen pienryhmäopetus.

Erityisen tuen päätös edellyttää pedagogista selvitystä, josta selviää oppilaalle annettu tehostettu tuki ja suunnitelma siitä, millaisilla pedagogisilla, oppimisympäristöön liittyvillä, oppilashuollollisilla tai muilla tukijärjestelyillä oppilasta tulisi tukea. Koulussamme oppilaan siirtyessä erityiseen tukeen pedagogisen selvityksen laatii luokanopettaja yhdessä erityisopettajan kanssa. Käsittelemme selvityksen moniammatillisesti tarvittavien oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa. Täydennämme pedagogista selvitystä tarvittaessa psykologisella tai lääketieteellisellä asiantuntijalausunnolla tai vastaavalla sosiaalisella selvityksellä. Erityisen tuen valmistelusta ja siihen liittyvästä oppilaan ja huoltajan kuulemisesta vastaa koulunjohtaja. Lähetämme pedagogisen selvityksen sekä oppilaan ja huoltajien kuulemisen erityisopetuksen aluekoordinaattorille. Erityisen tuen päätöksen tekee perusopetuksen aluepäällikkö. Teemme pedagoginen selvityksen myös silloin, jos oppilas siirtyy erityisestä tuesta takaisin tehostettuun tukeen.

Ennen oppivelvollisuuden alkamista tehtävä erityisen tuen päätös ei edellytä pedagogista selvitystä eikä aiempaa tehostetun tuen antamista, vaan voi perustua psykologiseen tai lääketieteelliseen arvioon.

Laadimme erityisen tuen oppilaalle henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) kahden kuukauden kuluttua siitä, kun erityisen tuen päätös on tehty. Koulussamme oppilaan opettaja/t ja erityisopettaja laativat HOJKS:n yhteistyössä oppilaan, huoltajien ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. Hyödynnämme suunnitelmassa pedagogista selvitystä.

Jatkossa päivitämme HOJKS:n aina lukuvuoden alussa. Teemme sen viimeistään syyskuussa. Näissä tapaamisissa on läsnä oppilas, huoltaja/t, luokanopettaja, erityisopettaja ja tarvittavat muut ammattihenkilöt. Arvioimme HOJKS:n toteutumista vähintään kerran lukuvuodessa. Arviointi tapahtuu kevätlukukaudella.

Teemme nivelvaiheissa (2lk ja 6lk) uuden pedagogisen selvityksen erityisen tuen jatkoa varten. 2. luokan nivelvaiheessa järjestämme huoltajan kuulemisen tammi-helmikuussa. 6. luokan nivelvaiheessa oppilaan ja huoltajan kuulemisen suorittaa vastaanottava koulu.

7.4.1 Oppiaineen yksilöllistäminen

Tuemme oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä siten, että hänen on mahdollista suorittaa yleisen oppimäärän mukaiset tavoitteet kaikissa oppiaineissa. Mikäli annettu tuki ei riitä, sovimme erityisten painoalueiden mukaisesta opiskelusta yhdessä tai useammassa oppiaineessa. Tavoitteena on auttaa oppilasta ottamaan haltuun oppimisen kannalta välttämättömät sisällöt (ydinsisällöt). Keskittymällä olennaiseen oppilaalle jää voimavaroja vahvistaa oppimaan oppimisen taitojaan. Voimme hyödyntää erityisten painoalueiden mukaista opiskelua tehostetun ja erityisen tuen vaiheissa. Kirjaamme ne oppimissuunnitelmaan /HOJKS :an yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Arvioinnista kerromme luvussa 6.

Mikäli oppilas ei tuesta huolimatta suoriudu ydinsisällöihin liittyvistä tavoitteista, voimme yksilöllistää oppiaineen oppimäärän. Edellytämme erityisten painoalueiden käyttöä ennen oppiaineen yksilöllistämistä. Perustelemme oppiaineen yksilöllistämisen tarpeen pedagogisessa selvityksessä. Tarvittaessa perustelemme myös jo aiemmin yksilöllistettyjen oppiaineiden jatkumisen yksilöllistettyinä. Tästä teemme uuden erityisen tuen päätöksen.

Sopiessamme yksilöllistämistä kerromme oppilaalle ja huoltajille yksilöllistettyjen oppimäärien mahdolliset vaikutukset opetuksen järjestämiseen ja jatko-opintoihin.

Selvitämme oppilaan taitotason tarkasti yksilöllistäessämme oppiaineita. Käytämme apuna opettajan/erityisopettajan tekemää monipuolista arviointia, oppilaan tuotoksia sekä arjen havaintoja oppimistilanteissa. Lisäksi hyödynnämme mahdollisia asiantuntijalausuntoja. Määrittelemme tavoitetaso oppimisen mahdollistavaksi ja oppimista eteenpäin vieväksi. Kuvaamme HOJKS:ssa yksilöllistettyjen oppiaineiden tavoitteet, keskeiset sisällöt, oppilaan edistymisen seurannan ja arvioinnin. Oppilaan arviointi tapahtuu tällöin suhteessa HOJKS:ssa asetettuihin yksilöllisiin tavoitteisiin.

Suunnittelemme oppiaineen opiskelun erityisten painoalueiden tai yksilöllistetyn oppimäärien mukaan yhteistyössä oppilaan, huoltajan, luokanopettajan, erityisopettajan ja mahdollisten muiden ammattihenkilöiden kanssa.

7.4.2 Pidennetty oppivelvollisuus

Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvat vaikeasti vammaiset tai sairaat lapset. Mikäli koulussamme opiskelee pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluva oppilas, tutustumme hänen esiopetuksessa tai edellisessä koulussa tehtyyn HOJKS:an. Suunnittelemme oppilaan koulupolun yhteistyössä esiopetuksen/edellisen koulun opettajan ja huoltajien kanssa.

7.5 Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot

7.5.1 Tukiopetus

Annamme tukiopetusta oppimisen, kasvun ja koulunkäynnin edistämiseen tuen kaikilla tasoilla. Tehostetun tuen oppilaiden osalta kirjaamme tukiopetuksen oppimissuunnitelmaan ja erityisen tuen oppilaiden osalta HOJKS:an. Tukiopetus tulee aloittaa mahdollisimman pian tarpeen havaitsemisen jälkeen tai tuen tarvetta ennakoiden. Aloitteen tukiopetuksen aloittamiseksi voi tehdä opettaja, oppilas tai huoltaja. Tarjoamme tukiopetusta esimerkiksi oppiainesisällöissä, oppimaan oppimisen-, työskentely- ja sosio-emotionaalisissa taidoissa. Tarvittaessa etsimme keinoja tukiopetuksen järjestämiseen oppilaan omalla äidinkielellä sen ollessa muu kuin suomi.

Käytämme tukiopetuksessa monipuolisia ja oppilasta motivoivia menetelmiä ja materiaaleja, joiden avulla on mahdollista löytää uusia tapoja lähestyä opittavaa asiaa. Koulussamme annamme tukiopetusta useimmiten oppituntien ulkopuolisena aikana. Tukiopetus on joko yksilöllistä tai ryhmäopetusta, jossa voi olla oppilaita myös muilta kuin oppilaan omalta luokka-asteelta. Koulupäivän aikana meidän on mahdollista tarjota tukiopetusta esimerkiksi samanaikaisopetuksena tai ns. tuplajakotunteina, joissa oppilas osallistuu kahteen kertaan samalle jakotunnille. Tukiopetus voi olla pieniä tuokioita tai pidempiä ”oppitunteja” tarvittaessa tai säännöllisesti esimerkiksi viikoittain. Tiedotamme huoltajia tukiopetuksen järjestämisestä.

7.5.2 Osa-aikainen erityisopetus

Osa-aikainen erityisopetus on oppilaan kasvua, kehitystä ja koulunkäyntiä tukevaa työtä, johon jokaisella oppilaalla on tuen tasosta riippumatta oikeus sitä tarvitessaan. Pyrkimyksenä on vaikuttaa myönteisesti oppilaan opiskelutottumuksiin, työskentelytapoihin ja koulumotivaatioon. Suunnittelun ja järjestelyjen lähtökohtana ovat oppilaiden yksilölliset tarpeet. Osa-aikainen erityisopetus on joko ennaltaehkäisevää tai jo ilmenneitä vaikeuksia kuntouttavaa. Opetus voi

kohdentua kielellisten ja matemaattisten taitojen tukemiseen, sosioemotionaalisten taitojen tai toiminnanohjauksen ja opiskelutaitojen kehittämiseen. Erityisopettaja kartoittaa yhdessä luokanopettajien kanssa, ketkä tarvitsevat osa-aikaista erityisopetusta. Suunnittelemme ja arvioimme osa-aikaista erityisopetusta ja oppilaan oppimista yhteistyössä opettajien ja tarvittaessa monialaisen asiantuntijaryhmän kanssa.

Koulussamme järjestämme osa-aikaista erityisopetusta samanaikaisopetuksena, pienryhmässä ja erityisestä syystä yksilöopetuksena. Lisäksi erityisopettajat konsultoivat muita koulun opettajia tuen järjestämiseen liittyvissä kysymyksissä. Kirjaamme osa-aikaisen erityisopetuksen tukimuotona oppimissuunnitelmaan /HOJKS:an. Tarkastelemme resurssin kohdentumista säännöllisesti ja teemme muutoksia joustavasti.

7.5.3 Opetukseen osallistumisen edellyttämät palvelut ja apuvälineet

Avustaja- ja tulkitsemispalvelut

Avustajapalvelun kohdentumisesta päättää koulunjohtaja konsultoituaan opetus- ja oppilashuollon henkilöstöä. Seuraamme säännöllisesti palvelun kohdentumisen tarkoituksenmukaisuutta ja teemme muutoksia tarpeen mukaan. Tulkitsemispalvelut on mahdollista järjestää avustajapalvelun yhteydessä.

Erityisen tuen oppilaan saamasta avustaja- ja tulkitsemispalveluista päätetään oppilaan erityisen tuen päätöksessä ja palvelun kohdentuminen kirjataan oppilaan HOJKS:aan. Informoimme oppilaita ja huoltajia avustajapalveluista.

Apuvälineet

Oppilas on oikeutettu saamaan opetukseen osallistumisen kannalta välttämättömät apuvälineet. Apuvälineiden tarve voi liittyä näkemiseen, kuulemiseen, liikkumiseen tai oppimisen erityistarpeisiin.

Apuvälineitä käytetään suunnitelmallisesti. Arvioimme niiden käyttöä ja hyödyllisyyttä oppilaan pedagogisissa asiakirjoissa. Tarvittavat apuvälineet hankkii joko koulu tai erillisen hakemuksen perusteella keskitetysti sivistysvirasto.

Seutulan koulussa suhtaudumme myönteisesti erilaisten oppimista tukevien apuvälineiden käyttöön. Kokeilemme rohkeasti erilaisia apuvälineitä, joista arvelemme olevan hyötyä oppilaille. Käytössämme on muun muassa erilaisia istuintyynyjä, matematiikan ja lukemisen apuvälineitä.

Ryhmämuotoinen tuki

Koulussamme ei ole ollut kokoaikaisia pien-/erityisryhmiä. Mikäli kokoaikaiselle pienryhmälle on tarve ja sellainen on resurssien puolesta mahdollista perustaa, niin järjestämme sellaisen. Kaupunkitasoisia erityisen tuen ryhmiä ovat etappi-, paja- ja polikliinisen opetuksen ryhmät sekä vammaisopetuksen ryhmät.

9 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

Koulu on osa kulttuurisesti muuntuva ja monimuotoista yhteiskuntaa, jossa erilaiset identiteetit, kielet ja katsomukset elävät rinnakkain ja vuorovaikutuksessa keskenään. Koulun tehtävänä on kehittää yksilöiden ja ryhmien välistä ymmärrystä ja kunnioitusta sekä vastuullista toimintaa ja kaikkien koulu yhteisön jäsenten osallisuutta. Kulttuurinen moninaisuus antaa mahdollisuuden keskustella opetettavasta aineksestä eri näkökulmista.

Koulun toimintakulttuurissa huomioimme kielitietoisuuden eli kielen merkityksen kaikessa kanssakäymisessä ja opettamisessa. Monikielisyys tulee näkyväksi koulu ympäristössä ja erilaisissa oppimistilanteissa. Jokainen opettaja on myös opettamansa oppiaineen kielen opettaja ja kielellinen malli. Kielitietoiset työtävät hyödyttävät koulun kaikkia oppilaita.

- Luokkarajat ylittävää yhteistoimintaa toteutamme luontevasti välitunneilla ja vapaissa tilanteissa. Luomme oppimistilanteita, jossa eri-ikäiset ja taustaiset oppilaat toimivat keskenään.
- Yksi koulumme arvoista on empatia, jota edistämällä rakennamme ymmärrystä ja kunnioitusta oppilaiden välille.
- Koulussamme on tärkeää tarjota oppilaille mahdollisuuksia erilaisiin kielenkäyttötilanteisiin; luokissa rohkaisemme puhumaan itselle tärkeistä asioista, perustelemaan mielipiteitä ja neuvottelemaan. Muodollisempaa kielenkäyttöä harjoittemme esimerkiksi torstaiparlamentissa ja oppilaskunnan hallituksen kokouksessa.
- Opettajat toimivat kielellisinä malleina. Kielen käytössä otamme huomioon oppilaan iän ja kielitaustan. Opettajat avaavat oppiaineiden uudet käsitteet ja pyrkivät varmistamaan, että oppilaat ymmärtävät ne. Harjoittemme käyttämään kunkin tieteenalan tarkkaa kieltä opitunneilla.

Vantaalla järjestetään perusopetukseen valmistavaa opetusta, joka toteutetaan erillisessä valmistavan opetuksen ryhmässä tai inklusiivisesti perusopetuksen ryhmässä. Perusopetuksen aluekoordinaattori keskustelee sopivasta toteutusmuodosta oppilaan ja tämän huoltajien kanssa. Valmistavan opetuksen päätöksen tekee perusopetuksen aluepäällikkö. Valmistavassa opetuksessa noudatetaan Vantaan kuntakohtaista valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaa. Valmistavassa opetuksessa laaditaan oppilaalle aina oppimissuunnitelma tavoitteineen ja sisältöineen. Oppimissuunnitelmaa edellytetään vielä vähintään vuoden ajan oppilaan siirtyessä perusopetukseen. Oppimissuunnitelmapohja on yhteinen perusopetuksen kanssa. Oppimissuunnitelmassa kuvataan tarkemmin myös oppilaskohtaisesti joustavat ja monipuoliset arviointimenetelmät, joilla oppilas voi osoittaa osaamisensa huomioiden oppilaan kehittyvä kilitaito ja kokonaistilanne. Tavoitteena on mahdollisimman nopeasti pyrkiä arvioimaan oppilaan osaamista yleisten arviointikriteerien perusteella, jotta oppilaalle ja hänen huoltajilleen muodostuu realistinen kuva oppilaan osaamisesta.

Suomi toisena kielenä opetusta järjestetään Vantaalla suomi äidinkielenä opetuksen yhteydessä, samanaikaisopetuksena, erillisissä ryhmissä tai edellisten yhdistelmänä. Oppiaineen oppimäärän kuvataan tarkemmin luvussa 13.

- Koulussamme järjestämme suomi toisena kielenä opetusta pääasiassa suomi äidinkielenä -opetuksen yhteydessä.

- Päättämme lukuvuosittain resurssien puitteissa erillisen/erillisten suomi toisena kielenä -ryhmien muodostamisesta. Erityisopettajan tuki on tärkeää opetuksen suunnittelussa.
- Tarvittaessa annamme lisätukea suomen kielen oppimiseen tukiopetuksena.
- Opettajat keskustelevat keskenään suomi toisena kielenä oppilaiden arvioinnista yhteisen linjan saavuttamiseksi. Erityisopettaja on mukana arviointien tekemisessä.
- Yhteistyössä huoltajien kanssa huolehdimme siitä, että viestimme ymmärretään. Tarvittaessa käytämme tulkkia.

Oppilaan oman äidinkielen opetus on perusopetusta täydentävää opetusta ja sitä annetaan kaksi vuosiviikkotuntia. Oman äidinkielen opetus tukee oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä ja suomen kielen oppimista sekä luo pohjaa toimivalle monikielisyydelle. Oppilaan oman äidinkielen opetuksessa tehdään yhteistyötä äidinkielen eri oppimäärien sekä muiden aineiden opetuksen kanssa. Vantaalla järjestetään oman äidinkielen opetusta tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan. Oppilaan oman äidinkielen opetusta koskevat suunnitelmat ovat OPS:n liitteenä. Oppilaan omalla äidinkielellä annettavaa tukiopetusta pyritään järjestämään mahdollisuuksien ja oppilaiden tarpeiden mukaan.

- Koulussamme arvostamme oppilaidemme monikielisyyttä. Rohkaisemme oppilaita käyttämään omaa äidinkieltään mahdollisuuksien mukaan myös koulussa (esim. kaunokirjallisuuden valinta).
- Esittelemme eri kulttuureja myönteisissä merkeissä, jotta oppilaat voivat ylpeästi tuoda esille omaa kieltään ja kulttuuriaan.

LIITE 1

Seutulan koulun ja kodin välisen viestinnän pikaopas opettajien käyttöön

Koulun sisäisestä viestinnästä kerrotaan tarkemmin henkilöstöoppaassa.

Muista aina, että kaiken viestinnän tärkein asia on miettiä miten haluat asian päättyvän. Silloin lähtökohta viestintään on oikealla tiellä. Huoltajalla tulisi aina säilyä, jopa kasvaa, luottamus koulua ja sen aikuisia kohtaan.

Yleisen keskustelun jälkeen sovitaan, että Seutulassa noudatetaan seuraavaa käytäntöä unohtamatta kuitenkaan jokaisen opettajan omaa "persoonallista toimintatapaa".

Yleistä viestinnästä

Laita kotiin viesti / kirje jo heti ensimmäisenä koulupäivänä. Muista tarkistaa wilmasta, että kaikilla on se käytössä. Jos ei, laita ensimmäinen kirje reppupostina kotiin.

Kerro huoltajille käytännöistäsi ja tavoistanne luokassa viimeistään vanhempainillassa. Muista, että käytänteiden tulee noudatella koulun yleistä linjausta tavoista.

"Tunne luokkasi vanhemmat"! Viestintä kotiin helpottuu, kun on tuntuma huoltajiin.

Kerro Wilman kautta 1-2 viikon välein terveisiä koulusta; jo tapahtuneita asioita ja tuleviakin vähän kurkistaen = luokkatiedotteet. Samalla voi viitata koulun kuukausitiedotteissa mainittuihin asioihin. Ole edellä aikaasi: huoltajan tulee tietää muutoksista lukkareissa ym. hyvissä ajoin.

Wilmamerkinnät

1. Wilma tulisi tarkistaa päivittäin, mieluiten aamulla ja merkinnät tehdä mahdollisimman pikaisesti.
2. Oppilaan päivittäiset merkinnät; poissaolot, unohtumiset ym. on merkittävä wilmaan.
3. Etukäteen tiedossa olevat lääkäri ja muut "pikavisiitit" merkitään luvallisiksi poissaoloiksi ja kirjataan huomioita kohtaan esim. HL = hammaslääkäri.
4. Kokeet tulee merkitä wilman koe-osioon päällekkäisyyksien välttämiseksi.
5. Opettajan olisi hyvä miettiä, että wilma ei olisi ainoastaan negatiivisten palautteiden antaja. Muistetaan, että merkinnöissä tule olla *enemmän positiivista* kuin negatiivista palautetta, joka näkyisi myös vanhemmille.
6. Jokaisesta pienestä asiasta ei välttämättä viestiä kotiin (oman harkinnan mukaan) - koulussa asiat ovat jo sovittu.
7. Negatiiviset merkinnät kannattaa laittaa pikaviestinä, eikä tuntimerkintöinä.

8. Vaikeat asiat tai tietyn lapsen kohdalla toistuvat ikävät asiat on syytä hoitaa puhelimitse - näin vältämme väärinkäsitysten syntymistä asioista.

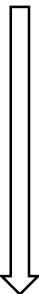
Pikaviestin kirjoittaminen

1. Mieti mitä ja miten kirjoitat - mikä on asian tavoite
2. Pyri pitämään tunteet "kurissa" - muistaen aina, että on kyseessä lapsen etu ja me katsomme ammattilaisen silmin asiaa.
3. Muista otsikko ja asiallisuus viestissä, kun saat ikävältäkin kuulostavan viestin vanhemmalta, on korrektia kiittää viestistä, kun vastaat!
4. Viestin voi lopettaa ystävällisesti ja omalla nimellämme kiittaamalla olemme omien sanojemme takana.
5. Jos viesti on osoitettu usealle opettajalle tai vastaanottajat on "piilotettu", keskustele asianosaisten kanssa ennen vastaamista. Vastaukseen voi, kaikille sen sopiessa, laittaa useamman nimen alle.
6. Jos epäröit viestin kanssa tai se herättää tunteita, luetuta viesti kollegalla ennen kuin lähetät vastauksen tai viestin.
7. Hyödynnä ajasta viestin lähetys -toimintoa tai kirjoita ja tallenna luonnos ja nuku yön yli!
8. Vastaa kuitenkin aina jokaiseen viestiin. Näin kerrot huoltajalle, että olet lukenut (ja hoitanut) asian.

LIITE 2

Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Opetuksen järjestäjällä on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi myös kasvatuskeskustelua ja erilaisia kurinpitokeinoja. Kasvatuskeskustelussa ja kurinpitoasioissa noudatettavasta menettelystä säädetään perusopetuslaissa.

-
1. henkilökunnan ohjaava ja esimerkillinen vuoropuhelu koulun arjessa
 2. ristiriita- ja ongelmatilanteissa oppilaiden ohjaaminen keskinäiseen vuoropuheluun
 3. opettajan apu oppilaiden välien selvittelyssä
 4. kasvatuskeskustelut, kun oppilas tarvitsee aikuisen tukea käyttäytyäkseen asiallisesti
 5. seuraamukset omista toimista esim. opetusjärjestelyt, siivous, korjaaminen, välituntikielto, jälki-istunto
 6. kirjallinen varoitus
 7. määräaikainen erottaminen

LIITE 3

Käyttäytymisen tavoitteet, Seutulan koulu

	A 10	B 9	B 8	C 7	C 6	D 5
<p>Yhteisten sääntöjen noudattaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> -koulun säännöt -luokan säännöt -erikseen sovitut yhteiset asiat 	<p>Oppilas on esimerkkinä muille ja kantaa vastuuta yhteisten sääntöjen ja sopimusten noudattamisesta.</p>		<p>Oppilas noudattaa lähes aina koulun ja luokan sääntöjä.</p>	<p>Oppilaan on välillä vaikea noudattaa ohjeita ja sääntöjä.</p> <p>Hän suhtautuu ajoittain välinpitämättömästi yhteiseen omaisuuteen ja työympäristöön.</p>	<p>Oppilas suhtautuu välinpitämättömästi sääntöihin.</p> <p>Hän on uhmakas suhteessaan auktoriteettiin.</p>	<p>Oppilas toimii arvosanan kuusi mukaisesti, mutta lisäksi hän rikkoo tietoisesti ja toistuvasti sääntöjä.</p>
<p>Hyvät tavat käytöksessä ja puheessa:</p> <ul style="list-style-type: none"> -kohtelias puhetapa -toisten tervehtiminen -toisten huomioon ottaminen niin leikissä kuin koulutyössä -tilanteen mukainen asiallinen käytös -rakentava käytös ristiriitatilanteissa 	<p>Oppilas käyttäytyy kohteliaasti ja muut huomioiden.</p> <p>Oppilas osaa mukauttaa käytöstään tilanteen mukaisesti (esim. vierailut, nuorempien oppilaiden kohtaaminen).</p>	<p>Oppilas toimii arvosanan kahdeksan mukaisesti, mutta hänen käytöksessään ei ole huomautettavaa.</p>	<p>Oppilas toimii hyvien käytöstapojen mukaisesti.</p> <p>Oppilas kantaa vastuun omasta käytöksestään ja korjaa sitä huomautettaessa .</p>	<p>Oppilas ei vielä osaa säädellä omaa käytöstään.</p> <p>Hyvät tavat unohtuvat aika usein, mutta oppilas yrittää korjata käytöstään.</p>	<p>Hän on usein epäystävällinen ja epäkohtelias eikä yritä korjata käytöstään.</p>	

LIITE 4

Huolen kaavio Seutulan koulussa

Miten toimin, kun minulla herää huoli oppilaasta?

